

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดังพฤติกรรมและความต้องการของผู้ป่วย หลังคลอดที่หมตอการสัมผัสนุครที่นทสนสุกการกอด

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ป่วยหลังคลอดขณะอยู่ในห้องคลอด แผนกสูติกรรม โรงพยาบาลราชวิถี ภายใน 3 ชั่วโมง ผู้วิจัยทำการวิจัยโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบมีวัตถุประสงค์ (Purposive sampling) ตามเกณฑ์ของการดังนี้

- ผู้ป่วยหลังคลอดที่มีบุตรคนแรกและมีบุตรตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป
- อายุระหว่าง 13 - 35 ปี.
- คลอดปกติและไม่มีอาการแทรกซ้อน
- สภาพสุสานปกติ
- ไม่ได้รับยาระงับความรู้สึกใด ๆ
- รายได้ครอบครัว ระหว่าง 2,000 บาท ถึง 4,000 บาท

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 แบบ คือ แบบสังเกตพฤติกรรมซึ่งผู้วิจัยคัดแปลงมาจากแบบสังเกตพฤติกรรมของ แคทเธอรีน โครเพลย์¹ (Catherine Cropley) และแบบสัมภาษณ์ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยใช้ความรู้จากการศึกษา ค้นคว้า และประสบการณ์เป็นหลักในการสร้างแบบสัมภาษณ์

ลักษณะเครื่องมือ

1. แบบสังเกตพฤติกรรมแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกด้วยคำพูด โดยแบ่งออกเป็น 6 กาน จำนวน 14 ข้อ

ตอนที่ 2 สังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกด้วยกริยาท่าทาง โดยแบ่งออกเป็น 4 กาน จำนวน 18 ข้อ

แบบสังเกตพฤติกรรมใช้วิธีการแบบสุ่มจับเวลา (Time sampling) โดยใช้เวลาในการสังเกตพฤติกรรม รวม 15 นาที แบ่งเป็น 5 นาทีแรก 5 นาทีที่สอง 5 นาทีที่สาม ใช้วิธีการจับเวลาในการเกิดพฤติกรรมแต่ละครั้งเป็นวินาที และทำเป็นคะแนนโดยใช้มูลค่าระหว่างเวลาที่เกิดพฤติกรรม และจำนวนครั้งที่เกิดพฤติกรรม

2. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์เชมอดเกี่ยวกับสถานการณ์ของบุตรสัมภาษณ์ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์ความต้องการที่มีพฤติกรรมมารสัมพันธ์บุตร ดังรายละเอียด
ดังนี้

1

Catherine Cropley, "Assessment of Mothering Behavior,"

High-Risk : Parenting (Philadelphia : J.B.Lippincott, 1979), pp.30-31.

1. ความต้องการมีพฤติกรรมรวมการสัมผัสบุตรที่แสดงออกด้วยคำพูด (หมวด ก.)

กานการพูดคุยกับบุตร	จำนวน 3	ขอ
กานการพูดคุยเกี่ยวกับบุตร	จำนวน 8	ขอ
2. ความต้องการมีพฤติกรรมรวมการสัมผัสบุตรที่แสดงออกด้วยกริยาท่าทาง (หมวด ข.)

กานการโชนิ้วมือและฝ่ามือ	จำนวน 8	ขอ
กานการโชนิ้วตา	จำนวน 3	ขอ
กานการกอดรัด	จำนวน 3	ขอ

แบบสัมภาษณ์ใช้วิธีการจัดลำดับที่ (Ranking) ตามความต้องการก่อน-หลัง และใช้วิธีการให้นำหนักคะแนน โดยตอบอันดับที่ 1 ให้ 1 คะแนน ตอบอันดับที่ 2 ให้ 2 คะแนน ตอบอันดับที่ 3 ให้ 3 คะแนน ทำเช่นนี้จนถึงอันดับที่ 25 ให้ 25 คะแนน

การหาความตรงของ เครื่องมือ

ผู้วิจัยได้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาล (Experts Judgment of Content) มาเพื่อประเมินค่าความตรงของแบบสังเกตพฤติกรรมและแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดเกณฑ์การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิกังนี้

1. มีวุฒิประกาศนียบัตรพยาบาลจึกระดับปริญญา
2. มีประสบการณ์กานการพยาบาลไม่น้อยกว่า 10 ปี

จากเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิ (ดูรายชื่อในภาคผนวก) จากสถานการศึกษายพยาบาลดังรายชื่อสถานันดังต่อไปนี้

1. วิทยาลัยพยาบาล โรงพยาบาลราชวิถี 3 คน
2. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2 คน
3. วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย 2 คน
4. ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี 1 คน

เมื่อเลือกผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยขอเข้าพบเพื่อขอคำแนะนำ ปฏิกริยาเกี่ยวกับแบบ
 สังกะยัตถิการรรม และแบบสัมภาษณ์ แล้วให้นำมาตรวจแก้ไขปรับปรุงและเลือกชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ
 ยอมรับว่าเป็นการ วัตถุประสงค์การและความต้องการของผู้ป่วยหลัง คัดลอกพิมพ์ต่อ การสัมภาษณ์ ผู้
 ทรงตามความต้องการไว้

การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)

การหาความเที่ยง โดยผู้วิจัยได้นำแบบสังกะยัตถิการรรมและแบบสัมภาษณ์ที่ได้หา
 ความตรงแล้วมาวิเคราะห์หาความเที่ยง ใช้วิธีการหาความเที่ยง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์
 สหสัมพันธ์แบบ เปียร์สัน โปรคัก โมเมนต์ คอริเลชัน โคเอฟิเชียน (Pearson Product
 Moment Correlation Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเที่ยงของผู้สังกะยัตถิการรรม 2
 คน เท่ากับ 0.99 และค่าความเที่ยงของผู้สัมภาษณ์ 2 คน เท่ากับ 0.99 แสดงว่า
 เครื่องมือมีความเที่ยงอยู่ในระดับสูง

สูตรของ เปียร์สัน โปรคัก โมเมนต์ คอริเลชัน โคเอฟิเชียน ¹

$$r_{XY} = \frac{XY}{\sqrt{\epsilon X^2 \cdot \epsilon Y^2}}$$

เมื่อ X และ Y ต่างก็เป็นคะแนนในข้อมูลแต่ละชุด

¹ ประคอง กรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร :
 สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 106.

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวในการเก็บข้อมูลจากคณบดีมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปเสนอต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลราชวิถี
2. ผู้วิจัยได้เข้าไปสังเกตพฤติกรรมในการสัมผัสบุตรของผู้ป่วยในหอคลอด ขณะที่การคลอดสิ้นสุดลง โดยให้บุคลากรนำบุตรของผู้ป่วยใส่เตียง ใ้ก่กอน (crib) ไปไว้ในใกล้ผู้ป่วยเป็นเวลานาน 15 นาที โดยที่บุตรของผู้ป่วยยังมีไ้ทำการเช็ดตัว และหยอดยา ซิลเวอร์ ไนเตรท (Silver Nitrate)
3. ภายหลังจากที่เคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากหอคลอดไปยังห้องผู้ป่วยหลังคลอดแล้ว ผู้วิจัยก็จะทำการสัมภาษณ์ถึงความถี่ของการมีพฤติกรรมสัมผัสบุตร เป็นเวลานาน 20 นาที ต่อผู้ป่วย 1 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทำอัตราส่วนร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับ อายุ สถานภาพการสมรส การมีบุตร และรายได้ของครอบครัว
2. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) ของลำดับที่ความต้องการ และคะแนนพฤติกรรม การสัมผัส โดยส่วนรวม เป็นรายหมวดและรายคน พร้อมทั้งค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมสัมผัส ระหว่างผู้ป่วยหลังคลอด ที่มีบุตรคนแรกและมีบุตรตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ผู้ป่วยกลุ่มอายุ 13 - 19 ปี และ 20 - 35 ปี ผู้ป่วยที่มีรายได้ครอบครัว ระหว่าง 2,000 - 3,000 บาท และ 3,001 - 4,000 บาท โดยการทดสอบค่าที (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญ .05

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ = แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = แทนจำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

2. การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S.D. = แทนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ = แทนผลรวมทั้งหมดของค่าคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum X$ = แทนผลรวมทั้งหมดของค่าคะแนนแต่ละตัว

N = แทนจำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

1

N.M. Downie and R.W. Health, Basic Statistic Methods, 4th ed. (New York: Harper & Row Publisher, 1974), 92.

2 ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, หน้า 51.

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมกรรมการสัมพัทธ์เฉลี่ยของประชากร
2 กลุ่ม โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

โดยมี df = $\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} \right)^2}{n_1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}{n_2}}$

- เมื่อ t = อัตราส่วน t
- \bar{X}_1 = คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
- \bar{X}_2 = คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
- S_1 = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
- S_2 = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
- n_1 = จำนวนตัวอย่างกลุ่มที่ 1
- n_2 = จำนวนตัวอย่างกลุ่มที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Wilfrid J. Dixon and Frank J. Massey Jr., Introduction to Statistical Analysis, 3d ed. (New York : McGraw-Hill Book Company, 1969), p.116.